

-Te még mindig hiszel a szeretetben?

Őszülő fejjel is várod a csodát?

- A szeretet nem csoda -mondtam.

-Szeretni természetes állapot.

A titán

Van egy Prométheusz nevű kavicsom. Egyszerű dunai kavics, szürke és jellegtelen, de lelke van. És ha valaki nem hiszi el nekem, hogy egy kavicsnak lelke lehet, az jobb, ha máris becsukja a könyvet, s jó messzire hajítja magától, hogy még véletlenül se nyithassa ki többet, mert a továbbiakban sem fogja elhinni egyetlen szavamam sem, és aki nem hisz abban, akivel játszik, azzal lehetetlen játszani. Márpedig én játszani szeretnék, kérem. Olyan halálosan komoly dolgokkal játszani, mint az élet, s számomra legfőbb lényege: a szeretet.

Ehhez a játékhoz keresek az olvasóban játszótársat. Olyat, aki bármikor képes örömtüzeket gyújtani a lelkében, szárnyalni velem történelmen innen és túl, abban az időtlen időben lebegve, amelyben a szeretet fogant. És lebukni is képes olyan mélységekbe, amelyeket legalább egyszer már minden élő emberfia bejárt, de zuhanás közben nem töri benne gerincét az emberi méltóság, mert magában viseli a szeretetet, amiben megkapaszkodhat. Kell ez a belső kapaszkodó, hisz a zuhanás is befelé történik, kétségek és kétségbeesések százéltű sziklái között, amelyek sötét völgyeiben csak a szeretet szikráival gyűjthatni világot. Mert a szeretet nemcsak kapaszkodó. A szeretet minden. Pislákoló mécs és világokat elborító tűz, puha köpeny, amelybe védőruhaként beburkolózhatunk, és erő, amely megsokszorozza önmagát.

Istenem, milyen fellengzősek is ezek a szavak. Pedig a szeretet olyan egyszerű, mint egy pohár víz. Mint egy pohár víz a sivatagban. Nem is kísérlem hát tovább magyarázni a megmagyarázhatatlant. Inkább térjünk vissza Prométheuszra.

Szalonnasütés után bukkantunk rá, egy kert tövében, a hamu között. Máig megfejthetetlen rejtély, hogyan került oda. Terméskővel volt borítva a kerti út, azzal rakták ki a szalonnasütőhely gödrét is. Sódernek, folyami kavicsnak, se közel, se távol semmi nyoma. Igaz, a Duna nem volt messzi, de ahhoz eléggé, hogy bármi kóborló kedvű medertöltelék beguruljon a partjáról. Meg aztán magam is buzgón segítkeztem a tűzhöz való ágfá hordásánál, s esküdni mertem volna, hogy amikor rakni kezdtük, a gödörben nem volt semmi. Hisz éber gyerekszememnek csak feltűnt volna egy ónszínű kavics a vörössel erezett, tojásbéj színű terméskövön, amelyet még égési nyom sem kormozott sötétre, mert ebben a gödörben akkor sütöttünk szalonnát először.

És mégis! Ahogy apám az elhamvadt tűz után megpiszkálta a hamut, a kavics egyszercsak ott volt, egy szakadt láncdarabbal a hátán.

- Nicsak - kiáltott fel anyám. - Ez bizonyára maga Prométheusz. Csodák iránt fogékony kisiskolás korban voltam, de az Olümposz magaslataiba még nem hatolt fel a képzeletem, jószerivel azért, mert mit sem hallottam addig a görög istenekről. A titokzatosan ható névtől azonban nyomban kikerekedett bennem az érdeklődés. Szerencsére a mi családunkban sosem kellett kunyerálni a mesét. Megtermett az bennünk magától is, akármikor. Apámtól is csak egyet kérdeztem, máris ömlött belőle a szó. Így tudtam meg, hogy a titánok az antik görög mondavilág rendkívüli tehetségű és hatalmas alkotóerejű óriásai, a legkülönb köztük pedig éppen Prométheusz, aki annyira szerette az embereket, hogy leopta nekik az égből a tüzet. Ha nem lopja le, tán még ma is fázna, és ugyan meg nem sült volna a kertben a szalonnánk. Zeusz, az istenfjedelem mégsem nézte jó szemmel, hogy az ember megtanult tüzet gyújtani, s úgy megharagudott szegény Prométheuszra, hogy büntetésből a Kaukázus sziklájához

láncoltatta, ráküldvén még egy keselyűt is, hogy tépdesse a máját. De hát ezen a világon semmi se örök, a kín se.

Így aztán jött Zeusz tulajdon fia, Héraklész, és lenyilazván a keselyűt, kiszabadította Prométheuszt.

- Jó, jó! - berzenkedett bennem a szülőbosszantó logika. - De hogy lett belőle a kiszabadulása után kavics?

- Erről nem szól a krónika - vallotta be apám, hüen az igazsághoz. - De ha jobban beleásod majd magad a regékbe, látni fogod, hogy a görög isteneknek és a velük komázó lényeknek semmiség bármivé átváltozni. Így igazán nem látom be, hogy Prométheusz, aki esetleg még mindig fél a haragvó Zeusztól, miért ne gurulhatna kavics képében ide-oda, hogy fel ne ismerjék. Ez érthető magyarázat volt. És mivel Prométheusz, a kavics, akkor már régen a kötényem zsebében lapult, hősi kedv fűtött, hogy megvédelmezsem mindenkitől.

Este akkurátusan megmosdattam, és bevitettem magammal az ágyba, gondosan becsempészve a párnám alá, hogy valaki el ne ragadja, amíg alszom. Zeusz nem tört ránk ezen az éjszakán, annyi bizonyos. Tán máig sem tudja, hogy én rejtegetem a titánt.

Prométheusz különben már másnap családtaggá lépett elő nálunk. Egyszerűen Prominak becéztük, s ő látszólag jól tűrte ezt. Méltó lakást is kapott egy vörös bársonnyal bélelt kis ékszerdobozban.

- Ha már titán, meséljünk neki Titániáról, a tündérkirálynőről - javasolta apám.

- Vagy Móra Ferenc hősnőjéről, Titanilláról - tromfolt anyám.

Regényhősöknek és tündérkirálynőknek akkoriban meglehetősen szabad bejárása volt hozzánk. Ha elveszett a labdám vagy a ceruzám, anyám rögtön tudta, hogy holmi csintalan manócska dugta el, s velem csupán azért zsörtölődött, hogy azt a huncut manót fülön nem csíptem. Ha meglebbent a függöny, nyilvánvaló volt, hogy szélúrfi leselkedik be hozzánk. Vagyis vendégszerető népek voltunk. Ideig-óráig minden képzeletbeli alakot szívesen láttunk. Még a vasorrú bábát is, akit esős napokon egyenesen meghívtunk uzsonnára, hogy az orra az esőtől be ne rozsdásodjon.

Prométheusznak azonban mégsem róla meséltünk először, s nem is Titániáról, hanem Orpheuszról, a regék zeneköltőjéről, aki olyan szép muzsikát varázsolt elő a lantja húrjaiból, hogy a kövek is ugrándoztak örömben, ha meghallották. Prominak tetszett a mese, hisz bármilyen kicsi, csak kő a kavics is.

- És zenén kívül még mi hat a kövekre? - kérdeztem anyámat, mivel nekem is új volt az Orpheusz-mese.

-A szeretet - mondta ő. - Az igazi szeretet még a köveket is meglágyítja.

- De hisz én szeretem Promit, mégis kőkemény maradt, mint minden kavics.

- Kívülről persze hogy az maradt. Csak belülről lett lágyszívű és csupa jóság. Ahogy az embernek is a lelke nemesedik, ha szeretik, s nem a külseje változik meg a szeretettől. Ebből érttettem meg, hogy az én kavicsomnak lelke van. Őrzöm Prométheuszt azóta is. Immár vagy fél évszázada lakik az ágyam mellett. És mivel változatlanul családtag, minden barátomnak bemutatom. A lakásomban megforduló írók és művészek különösen kedvelik. Eddig még senki sem kételkedett benne, hogy valóban titán.